

ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
КАФЕДРА ЕСТРАДНО-ВОКАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

КУРСОВА РОБОТА

з методики викладання естрадного співу

на тему:

«Еволюція естрадного вокалу: від початків до сучасності»

Студентки 4 курсу групи Ммз - 2020

напряму підготовки бакалавр

Новосельської Софії Володимирівни

Керівник: доцент кафедри естрадно-вокального мистецтва Чигер Олег
Олександрович

Національна шкала _____

Кількість балів __ оцінка: ECTS ____

Члени комісії _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

курсвої роботи студентки групи Ммз-20 Новосельської Софії Володимирівни з дисципліни «Методика викладання естрадного співу» на тему «Еволюція естрадного вокалу: від початків до сучасності»

Дана курсова робота розкриває тему еволюції естрадного вокалу від його виникнення до сучасних тенденцій. Здійснюючи детальний аналіз історичного контексту та ключових подій у світі естрадного вокалу, дослідження вивчає трансформації стилів, технік виконання та впливових артистів на цей мистецький жанр.

Об'єктом дослідження даної курсової роботи є естрадний вокал як специфічний вид мистецтва, що включає в себе виконання пісень на різні тематики та у різних стилях. В рамках дослідження розглядається еволюція естрадного вокалу від його виникнення до сьогодення. Предметами дослідження є технічні засоби виконання, стилі та жанри, вплив соціокультурних факторів, історичний контекст, технічні інновації, роль артистів та взаємодія із слухачами. Метою дослідження є ретроспективний та аналітичний аналіз естрадного вокалу від його зародження до сучасності. Основна мета полягає в розкритті етапів розвитку жанру, вивченні технічних та стилістичних особливостей, аналізі впливу соціокультурних подій та технологічних змін на естрадний вокал.

В роботі розглядаються початки естрадного вокалу та його зв'язок з різними музичними жанрами. Зокрема, акцентується роль рок-н-ролу, джазу, популярної музики та інших стилів у формуванні естрадного вокалу. Робота також розглядає технічні і технологічні інновації, що вплинули на розвиток вокального мистецтва.

Окрему увагу приділяється артистам, які доклали зусиль у розвиток естрадного вокалу. Аналізуються їхні внески в техніку виконання, створення унікального звучання та вплив на наступні покоління вокалістів.

Дослідження охоплює і період сучасності, враховуючи нові тенденції та виклики, з якими стикаються виконавці естрадного вокалу. Зокрема, робота

розглядає вплив технологічних змін, змін у смаках слухачів та соціокультурні чинники на сучасну естрадну вокальну сцену.

Ключові слова: музичні стилі, естрадний вокал, вокальна техніка, історичні аспекти естрадного вокалу.

SUMMARY

of the coursework of the student of the Mmz-20group Novoselska Sofiia Volodymyrivna from the discipline "Methodology of teaching pop singing" on the topic " Evolution of Pop Vocal Music: From Origins to the Present "

This term paper explores the evolution of pop vocal music from its inception to contemporary trends. Conducting a detailed analysis of the historical context and key events in the world of pop vocal music, the research examines transformations in styles, performance techniques, and the influential artists shaping this artistic genre.

The object of study in this term paper is pop vocal music as a specific form of art, encompassing the performance of songs on various themes and in different styles. The research investigates the evolution of pop vocal music from its emergence to the present day. The subjects of the study include technical performance tools, styles and genres, the influence of socio-cultural factors, historical context, technical innovations, the role of artists, and interaction with the audience. The aim of the research is a retrospective and analytical analysis of pop vocal music from its inception to the present. The main goal is to uncover the stages of genre development, study technical and stylistic features, and analyze the impact of socio-cultural events and technological changes on pop vocal music.

The paper examines the origins of pop vocal music and its connection to various music genres. Specifically, it emphasizes the role of rock and roll, jazz, popular music, and

other styles in shaping pop vocal music. The research also explores technical and technological innovations that have influenced the development of vocal artistry.

Special attention is given to key artists who have contributed to the development of pop vocal music. Their contributions to performance techniques, the creation of unique sounds, and their influence on subsequent generations of vocalists are analyzed.

The study extends into the contemporary period, considering new trends and challenges faced by pop vocalists. This includes examining the influence of technological changes, shifts in audience preferences, and socio-cultural factors on the present-day pop vocal scene.

Keywords: musical styles, pop vocal music, vocal technique, historical aspects of pop vocal music.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ І. ЗАРОДЖЕННЯ ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ.....	5
1.1. Історичні аспекти розвитку естрадного вокалу в Європі та Америці.....	5
1.2. Розвиток естрадного вокалу в Україні.....	8
1.3. Представники українського естрадного вокалу.....	10
РОЗДІЛ ІІ. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ЕСТРАДНОМУ ВОКАЛІ	10
2.1. Естрадний вокал у сучасному культурному просторі та шоу-бізнесі	10
2.2. Естрадне вокальне мистецтво України ХХІ століття.....	15
ВИСНОВКИ.....	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	21

ВСТУП

Величезний простір музичних творів мистецтва визначається різноманіттям та багатством, а естрадний вокал є одним з ключових елементів цієї культурної картини. Від моменту свого зародження естрадний вокал безперервно еволюціонує, змінюється та доповнюється новими стилями. Розглядаючи ключові моменти та технічні інновації сучасності, можна з упевненістю сказати, що вокальний жанр зазнав впливу суспільних змін, революцій, політичних аспектів та технологічних досягнень людства.

Естрадний вокал є не лише віддзеркаленням сучасності, а й визначальним фактором у формуванні суспільних уявлень та культурних тенденцій. Його вплив на світогляд та сприйняття мистецтва важко переоцінити. У ході історії естрадний вокал переживав періоди зростання популярності різних стилів, що відбивалося в його естетичних та технічних аспектах.

Інновації в техніці виконання, використання нових музичних інструментів та звукозапису, а також вплив моди та культурних течій робили свій внесок у формування естрадного вокалу. Таким чином, естрадний вокал не лише віддзеркалює динаміку суспільства, а й активно формує її, будучи важливим культурним явищем, що рухається в ногу з часом та втілює в собі креативність та дух інновацій.

Актуальність роботи: Естрадний вокал є невід'ємною частиною музичного мистецтва в цілому. Історія естрадного вокалу являє собою безперервний шлях розвитку, що тісно пов'язаний з соціокультурними та технологічними змінами в суспільстві. Сьогодні, у епоху високих технологій та швидких змін, розуміння та оцінка естрадного вокалу виявляється особливо важливим завдяки його впливу на формування музичної культури.

Аналізуючи естрадний вокал від його початкових етапів, можна виявити, як музичний жанр адаптувався до змін у суспільстві, включаючи політичні, економічні та технологічні трансформації. Зрозуміти цю еволюцію дозволяє не

лише глибше осмислення сучасної музичної сцени, але й пролиття світла на те, як артисти адаптувалися до викликів свого часу. Зокрема, у контексті зростаючої ролі цифрових технологій та глобалізації, розгляд естрадного вокалу стає ключовим для розуміння того, як музика трансформується, та як артисти взаємодіють з аудиторією. Дослідження цього музичного жанру відкриває нові перспективи для вивчення сучасної культури, а також дозволяє прогнозувати напрямки його майбутнього розвитку.

Об'єктом дослідження даної курсової роботи є естрадний вокал як специфічний вид мистецтва, що включає в себе виконання пісень на різні тематики та у різних стилях. В рамках дослідження розглядається еволюція естрадного вокалу від його виникнення до сьогодення.

Предмет дослідження - конкретні аспекти естрадного вокалу, такі як: технічні засоби виконання, стилі та жанри, вплив соціокультурних факторів, історичний контекст, технічні інновації, роль артистів та взаємодія із слухачами.

Метою дослідження є ретроспективний та аналітичний аналіз естрадного вокалу від його зародження до сучасності. Основна мета полягає в розкритті етапів розвитку жанру, вивченні технічних та стилістичних особливостей, аналізі впливу соціокультурних подій та технологічних змін на естрадний вокал.

Для досягнення мети даної курсової роботи були поставлені такі завдання:

1. Розглянути історію естрадного вокалу: Аналізувати основні етапи розвитку жанру, визначальні події, які вплинули на його становлення.

2. Дослідити технічні аспекти виконання: Розкрити елементи техніки естрадного вокалу, визначити технічні інновації, які вплинули на стиль виконання.

3. Вивчити вплив соціокультурних факторів: Аналізувати, як політика, культурні рухи та соціальні зміни впливали на зміну жанру та його сприйняття.

4. Дослідити роль артистів в розвитку естрадного вокалу: Вивчити внесок відомих виконавців у формування стилів та напрямків.

5. Розглянути сучасні тренди та напрямки в естрадному вокалі, враховуючи сучасні технології та вплив інших музичних стилів.

6. Оцінити взаємодію з аудиторією: Розглядіти, як змінювалася взаємодія виконавців естрадного вокалу зі слухачами протягом історії жанру.

Методи дослідження: У роботі використовувалися методи аналізу історичних джерел, музичних творів та структурних жанрів, а також спостереження за історичним становленням естрадного вокалу, загальні методи пояснення, класифікації та узагальнення досліджуваної інформації.

Структура та обсяг курсової роботи: курсова робота розпочинається коротким детальним планом основних тез, вступом, двома головними розділами, які в свою чергу діляться на декілька підрозділів, висновку та списку використаних джерел (література, інтернет-посилання). Обсяг роботи складає 21 сторінку.

РОЗДІЛ I. ЗАРОДЖЕННЯ ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

1.1. Історичні аспекти розвитку естрадного вокалу

Передусім, історія естрадного вокалу є досить молодою. Як результат, на сьогоднішній день вона є синтезом культурного доробку багатьох країн, хоча витоки прослідковуються у багатьох національних культурах.

Епоха Відродження- це процвітання образотворчого мистецтва, дев'ятнадцяте століття можна назвати епохою літератури, а двадцяте-століттям естради. У часи Римської імперії (II століття до н.р.–V століття н.е.) вже існувало розділення музики на класичну та народну музику корибантів (жреців), які супроводжували свої релігійні служіння співом і танцями. Праобразом сьогоднішньої естради можна вважати саме цю музику. Часто музикознавці того часу називали її легковажною і своєрідно розбещеною. Але саме ця музика була легкою для сприйняття людей, користувалась попитом серед простого населення.

Наступним, і не менш цікавим є прояв естрадного вокалу наприкінці ХІХ - початку ХХ століття у Європі(Франція), де стають популярними Кабаре та концерт-кафе, куди власники запрошують різних виконавців, які творили мистецтво поза правилами тодішніх культурних принципів, в цей період на сцені творять Едіт Піаф, Жозефін Бейкер, Місті Морган та Моріс Шевальє. Публіка у цей час прагнула взаємодії з співаком, і ця комунікація була не менш важливою за сам виступ виконавця. Техніка, емоції, яскраві вбрання, імпровізація та виразність, робили виступи співаків унікальними і неповторними, а головне-публіка прагнула відвідувати такі виступи частіше.

У період раннього ХХ століття в Сполучених Штатах Америки естрадний вокал почав набирати значної популярності. Така популяризація стала результатом кількох ключових факторів у розважальній та музичній сферах:

1. Великі розважальні програми, які транслювали по радіо. Виступи артистів на ефірі дозволяли їм долучити до свого аудіо-альбому широке глядацьке поле, що відкривало нові можливості для визнання.

2. З'явилося телебачення серед різних верств населення. Артисти, які виконували пісні на екрані, стали популярними серед глядачів, а їхні виступи сприяли виникненню популярної культури вокалу.

3. Технологічні інновації. Розвиток технологій запису та відтворення музики (фонограми) дозволив естрадним вокалістам залишати свій слід не лише на сцені, але й у домі кожного слухача. Це збільшило їхню досяжність та популярність.

4. Вплив культурних та соціальних змін. Зростання ролі масової культури, суспільні погляди під час переходу від ХІХ до ХХ століття відіграли свою роль у формуванні нових музичних тенденцій. Естрадний вокал стає важливою частиною цього культурного переходу, адже супроводжує революційні процеси в суспільстві.

Зазначений період став ключовим для формування естрадного вокалу в США та визначив його місце в історії музичної індустрії. Естрадні вокалісти стали не лише виконавцями, але й символами культури та змін у суспільстві, що відзначалося швидким технологічним та культурним розвитком.

Якщо початки ХХ століття здебільшого минули під приводом розважальної європейської музики, а саме віденсько-паризької оперети і водевілю, то в повоєнний період Першої Світової війни, однією з найголовніших подій в естрадному вокальному мистецтві стало поширення джазу, значення якого «безумовно зумовлене афроамериканськими жанрами». Європа, перебуваючи в епосі культурного занепаду, і, відповідно, зразу відчула позитивний вплив нової виразності джазу, який «допомагав розвіяти втому». Зі слів німецького культурфілософа Освальда Арнольда Готфріда Шпенглера, джазова провокативність сприймалась «як природний, продиктований життям контраст до старої легкої музики з її вже прісною, гладенькою ліричністю і старомодною кокетливістю».[1]

Самобутнім європейським формуванням естрадного вокалу, яке сформувалось в 40-50-х роках ХХ століття, стало мистецтво французьких співаків і шансоньє з винесеною ними на естраду інтимною манерою виконання, яка, за словами критиків «вела до глибоких витоків мистецтва». Манера співу французьких шансоньє мала мінімальну схожість з класичними видами вокального мистецтва. Для них постановка голосу була неважливою, а важливу роль відігравала передача емоцій, розмаїття барв, які перегукувались із життєвим ритмом людини. Французьке естрадне мистецтво було здебільшого розважальним, але знаходились пісні, які, за словами музичних критиків «здатні відгукнутися не тільки на біль та тугу, а й стати вісником надії, що ніколи не помре...».

Хоч яким би популярним у світових масштабах не був французький шансон, впродовж 50– 60-х років, у естрадному вокалі Європи він, як і джаз, значно занепав, поступаючись місцем новому, популярному у молодіжному середовищі, музичному напрямку – рок-музиці.

Епоха масової культури мистецтва з 1980-х років дало поштовх для розвитку естрадного вокалу, артисти якої стали важливими фігурами цього періоду. Серед найвідоміших співаків були Франк Сінатра, Елвіс Преслі, Едіт Піаф та Діно Россі.

Розглянемо декілька фактів про кожного з них. Френк Сінатра, із величезним впливом, піднявся до слави завдяки харизматичній особистості та виконанню стандартів Great American Songbook. Елвіс Преслі, відомий як "Король рок-н-ролу", поєднав рок, поп та кантрі, ставши неперевершеним виконавцем, а Едіт Піаф, французька співачка, здобула світову славу за рахунок виразності виконання та глибокої емоційності. Ці артисти стали культурними іконами, об'єднуючи різноманітні стилі та надаючи музичній індустрії нового шарму, естрадному вокальному мистецтву нового визнання.

Підводячи підсумок, можна сказати, що історія становлення естрадного вокального мистецтва світу є значущою для музичного мистецтва сьогодення, становлення нових вокальних жанрів.

1.2. Розвиток естрадного вокалу в Україні

Періодизація української музичної естради зовсім не привертала значної уваги вітчизняних науковців, але, в той же час, була використана основою для декількох мистецьких наукових досліджень. У своїй праці "Українська популярна музика: витоки та проблематика (1920-1990 рр.)". О. Шевченко не пропонує єдиного підходу до періодизації естрадного мистецтва, замість цього вивчаючи окремо джаз 1920–1980-х років в контексті його поступової комерціалізації та української естрадної пісні, 1950–1980-х роки- як синтез народно-фольклорних та радянсько-масових напрямків. Від 1980-х років до сучасності, за словами вченої, спостерігалася адаптація популярної музики до ринкових відносин, відбувалося накопичення первинного капіталу та самоствердження українського музичного шоу-бізнесу.[2]

М. Мозговий, у своєму мистецькому дослідженні радянської української естрадної пісні, виділяє три найголовніші ключові етапи у її розвитку протягом ХХ століття: 50–60-ті, 70–80-ті та 90-ті роки. В період 1950–1960-х років він визначає як час "поєднання народних традицій у виконавстві з елементами західної масової музичної культури", що призвело до виникнення нових

естрадних жанрів. Окрім того, цей період характеризується значним впливом масової естради на творчість композиторів у сфері академічної музики.[3]

У 1970-1980-ті роки, Мозговий вказує на "розширення пісенного діапазону виконавців", охоплюючи твори різних жанрів, від аранжувань народних пісень до справжніх хітів, що виходили на світовий ринок. Водночас, він акцентує увагу на комерціалізації концертної творчості естради в цей період.[3]

Якщо аналізувати загальну динаміку розвитку вокальної естради на території України, можна відзначити, що її прогрес відбувався узгоджено з іншими республіками колишнього СРСР. Водночас, західноукраїнські регіони, які не були включені до складу СРСР, відзначались певними відмінностями, вони розповсюджували лише розважальний контент, який в свою чергу був позбавлений партійно-ідеологічного контексту. Вчений І. Осташ наголошує, що українське дозвілля у період 20-х років в основному виявлялося фольклорним, з виконанням народних пісень. В повоєнний період до нього приєдналися стрілецькі пісні, які в цей період виходять на новий рівень і стають популярними. Деякі з цих творів були виконані у вальсовому ритмі («Як з Бережан до Кадри» а також «Човен хитається»). [4]

В останній період 1920-х років, за часів політичної відлиги та послаблення польських репресій, починають з'являтися перші витoki культурного мистецтва у Львові. Починають з'являтися музичні товариства. У своїх зусиллях організувати розваги, танці та вечорниці, вони зазвичай залучали популярні оркестри. Саме тут формувалося нове культурно-мистецьке середовище. У форматі вільного часу танцювальної музики, включаючи танго, фокстрот і легкий вальс, з використанням віршованих текстів на теми кохання, українська музична естрада поповнилась видатними композиторами "легкого жанру", такими як Л. Яблонський, Б. Весоловський, Є. Козак, С. Гумінілович, В. Тритяк, А. Кос-Анатольський та інші.

У травні 1971 року керівництво держави прийняло постанову «Про керівництво Міністерством культури УРСР діяльністю 82 концертних організацій республіки», в якій було визначено державне завдання створення шкіл

профільного призначення. відповідно до цієї постанови 17 лютого 1975 р. Міністерство культури УРСР видало наказ про припинення діяльності республіканської студії з 1 липня 1975 року та створення державного училища естрадно-церковного мистецтва в Києві. Тому в Україні було відкрито перший спеціалізований навчальний заклад, призначений для підготовки фахівців для естрадно-циркових колективів.

Для України вплив СРСР виявив суттєвий вплив на естрадне вокальне мистецтво, як в тематиці пісень, так і в мовному виразі. Кінематограф став важливим чинником у поширенні українських естрадних композицій на всю територію СРСР. Наприкінці 50-70-х років фільми кіностудії імені О. Довженка фільми випускали українською та російською мовами. У свою чергу, російська транслялась у всіх країнах СРСР. Фільми стали «платформами» для популяризації естрадної пісні. Популярними стали пісні, покладені на вірші Т.Г.Шевченка, музику Б.Лятошинського «Думи мої» (кінофільм «Тарас Шевченко»), «Пісня про рушник», «Ти моя вірна любов» з фільму «Літа молодії» та інші.

1.3. Представники українського естрадного вокалу

Пилип Омелянович Козицький (1893—1960) — український композитор та організатор музичної освіти, займав різні відповідальні посади в Спілці композиторів України, Товаристві ім. М. Леонтовича, і Хоровому товаристві УРСР. Спеціальну увагу П. Козицький приділяв роботі з хором, де враховував вокальні здібності та особливості різних вікових груп дітей. Серед його творів такі популярні пісні, як "Ой одна я, одна", "А вже ясне сонечко", "Ой місяцю маю" та інші. Козицький також створив багато оригінальних пісень за словами відомих поетів, таких як П. Тичина, Т. Шевченко, О. Олесь, П. Куліш. Важливо відзначити, що в своїй роботі над шкільним репертуаром композитор вкладав значний акцент на пісні, що сприяли вихованню почуттів інтернаціоналізму, патріотизму, колективізму та дружби серед дітей. У 1928 році він опублікував

методичний посібник "Музика масам" та "Конспекти лекцій з історії української музики".[5]

Протягом своєї творчої кар'єри Пилип Омелянович Козицький відзначився активною участю в громадському житті та освітянській сфері. Наприклад, у травні 1971 року, вищі органи влади ухвалили постанову "Про управління Міністерством культури Української РСР діяльністю 82 концертних організацій республіки". Згідно із цією постановою, 17 лютого 1975 року Міністерство видало наказ, який передбачав припинення функціонування Республіканської студії та створення у Києві першого державного училища естрадного мистецтва. Цей крок визначив важливий етап у розвитку музичної освіти, спрямованої на підготовку фахівців для естрадно-циркових колективів.[5]

У контексті впливу СРСР на естрадне вокальне мистецтво в Україні варто відзначити, що це відбувалося на різних рівнях, включаючи тематику пісень та мовленнєві аспекти. Кінематограф відігравав значну роль у цьому процесі, роблячи українські естрадні пісні відомими на території всього СРСР. Кіностудія О. Довженка випускала фільми, які мали двомовний аспект - українську та російську, що сприяло їхній популярності в різних регіонах.

Також, українські виконавці, такі як Ірина Білик, Софія Ротару, ВІА Гра, Олександр Пономарьов, Верка Сердючка, успішно представляли країну на міжнародних музичних подіях, зокрема на конкурсі Євробачення. Розвивалася не лише популярна музика, але і рок-музика, з'являлися нові гурти та відбувалися рок-фестивалі. Тенденція використання фольклору у сучасній українській музиці теж ставала виразнішою, що відбивалося у започаткованих фестивалях етнічної музики "Шешори" та "Країна мрій".

РОЗДІЛ II. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ЕСТРАДНОМУ ВОКАЛІ

2.1. Естрадний вокал у сучасному культурному просторі та шоу-бізнесі

У ХХІ столітті нові умови, форми і технології стають визначальними для популяризації поп-культури. Сучасні мас-медіа, інтернет-ресурси, радіо, телебачення, соціальні мережі і електронні музичні платформи відіграють важливу роль у цьому процесі.

Концерти, шоу-програми, презентації та фестивалі стали сучасними формами залучення різних верств населення до естрадних подій, де представлено різноманіття музичних стилів і виконавців.

Українське естрадне мистецтво активно розвивається сьогодні. Творчі горизонти поширюються, і постійно з'являються нові митці, в той час як ветерани української естради продовжують активну творчу діяльність. Каверні версії музикантів минулих років користуються великою популярністю, оскільки пісні передаються від покоління до покоління і стали називатись «кодом нації».

Сучасне українське естрадне вокальне мистецтво робить впевнені кроки у світовому шоу-бізнесі. Вміння використовувати вокальну техніку, різноманіття тембрів голосу, артистизм та виразність є важливими аспектами естрадного виконавства, які формуються через навчання у відповідних вищих освітніх закладах і постійне самовдосконалення артиста.

Сучасна українська естрада відіграє значущу роль у відродженні, модернізації та збереженні культурних досягнень національного народу. Аналізуючи проблеми, що виникають у сучасних виконавців естради, можна визначити кілька ключових аспектів:

1. Вокальна майстерність та голосові можливості: Незважаючи на наявність сильного голосу та широкого діапазону, деякі виконавці стикаються із відсутністю індивідуальних особливостей в їх звучанні. Наприклад, маючи ідеальні вокальні характеристики, співак може не мати власної манери виконання, що уніфікує його від інших. Це важливий аспект, бо індивідуальний стиль сприяє унікальності і визначає характер виконавця.

2. Харизма та сценічна присутність: Крім технічних аспектів, сценічна присутність, харизма та вміння виражати емоції грають важливу роль. Навіть при наявності ідеального голосу, виконавець може втратити увагу аудиторії, якщо він

не володіє виразністю та емоційністю. У цьому контексті варто зазначити, що харизматичний виконавець легко привертає увагу глядачів за рахунок своєї особистості та енергії, навіть якщо він не має видатних вокальних навичок.

Харизма – це характерна риса, яку виявляють далеко не всі виконавці у світі естради. Тим не менше, серед найпопулярніших артистів зазвичай можна відзначити наявність цієї властивості. Серед сучасних українських артистів, які, на нашу думку, володіють харизмою, можна визначити Монатіка, С. Бабкіна, А. Винника, О. Полякову, М. Барського, Т. Кароль, Ірину Білик та інших.[6]

4. Важливою проблемою в естрадному мистецтві залишається формування репертуару артиста. Репертуар завжди вважається пріоритетним для кожного вокаліста і часто відбирається або навіть створюється спеціально для нього, враховуючи його стиль. Комплекс вокальної та зовнішньої стилістики формує індивідуальний "імідж" артиста. Чим виразніше виражається особистість співака, тим більш цілісним стає його індивідуальний вокальний стиль. Велике значення також має тембр голосу та унікальна манера виконання.

У творчості визначених естрадних виконавців не лише виявляється сталізація індивідуального виконавського стилю, але й відзначається тенденція до його постійного оновлення. Динаміка репертуарно-виконавського оновлення є характерною особливістю, притаманною загальній масовій культурі, і виявляється в виконавських стилях визначених естрадних співаків.

Цьому явищу сприяють "ознаки популярності" у формі хіт-парадів, що організовуються за допомогою медіа на основі інтерактивного опитування слухацької аудиторії. Швидкі зміни у смаках слухачів відображають динаміку сучасного життя та ті ситуації, де певна пісня у виконанні конкретного виконавця відзначається відповідністю до запитань слухачів. Це реалізується шляхом впровадження нових стилістичних манер та практик в вокально-естрадній сфері, які раніше не були характерні для конкретного виконавця чи виконавиці.

У сучасному вокальному виконавстві на естраді важливо володіти рядом навичок, таких як акторська майстерність, міміка, пластика рухів, жестикуляція, а також використання широкого спектру виразно-технічних прийомів. Важливою

частиною виступу є робота з мікрофоном та іншою звукопідсилюючою апаратурою, що дозволяє артисту представляти свої концертні виступи в різних умовах, включаючи зали та стадіони.

Висока якість виконання естрадної пісні визначається не лише вокальною технікою, але і компетентністю звукорежисера та якістю використовуваного музичного обладнання. Сучасні виклики перед естрадою включають у себе необхідність пошуку нових засобів виразності та сценічних технік, які зможуть привернути увагу різноманітної аудиторії.

Отже, для досягнення успішності у виконавстві на естраді, виконавець повинен вдосконалювати свої навички в таких областях, як індивідуальний стиль, вокальна експресія та ефективна взаємодія з аудиторією. Нові тенденції вимагають від артистів не лише майстерності в галузі вокалу, але й розширення арсеналу виразних засобів для створення вражаючих сценічних образів.

Недостатнє володіння вокальною технікою може призвести до недоліків у виконанні, які впливають як на вокальну, так і на технічну сторону виступу. Таким чином, сучасний виконавець на естраді повинен бути готовим вирішувати складні завдання, вдосконалювати свої навички та залишатися актуальним у світі розважального мистецтва.[6]

Можна з впевненістю стверджувати, що українська естрада успішно визначилась як незалежний мистецький жанр, готовий до постійних перетворень, де різноманітні музичні стилі та вокальні методи об'єдналися в єдиний художній образ. Ця інтеграція сприяла створенню видовищного та оригінального образу українського естрадного виконавства.

Шоу-бізнес – це складне та багатогранне явище, яке відбувається як спеціальний сектор індустрії культурних розваг, зосереджених на організації та комерційному використанні різноманітних розважальних заходів. Термін охоплює широкий спектр подій, включаючи виставкові виступи, концерти, театральні вистави, телебачення і радіо, фільми та інші форми популярних розваг. Це синергетичне поєднання мистецтва, бізнесу та технічного виробництва, спрямоване на задоволення потреб споживачів розваг. Він

взаємодіє з такими творчими аспектами, як концепція, виконання та художня естетика, зі стратегічними та економічними аспектами, такими як маркетинг, фінанси та підприємництво.

Індустрія шоу-бізнесу в Україні склала потужну матеріально-технічну базу, успішно працюють компанії, що різні спеціалізуються на організації фестивалів. Важливу роль у розвитку вітчизняного шоу-бізнесу займають не лише артисти, а й відповідні постанови для організації творчих осіб – продюсери артистів, менеджери, режисери. Без їхньої участі не обходиться жоден концерт, фестиваль, культурний захід чи корпоратив. Нині кількість шанувальників творчості українських художників зростає. Основним регулятором промисловості розваг є ринок, де мистецькі продукти є продуктами, а споживачі – суб'єктами сприйняття. Когнітивний процес поп-арту комерціалізувався, а реклама виступала модератором і стимулятором цього процесу.

Шоу-бізнес ґрунтується на використанні популярності видатних виконавців і артистів, відомих як "зірки". Сучасним ключовим учасником у світі шоу-бізнесу є не тільки артист, але і продюсер, який, окрім фінансування проєктів, відіграє надважливу роль у виникненні правильного іміджу виконавця, організації технічного забезпечення та проведенні переговорів з клієнтами та ЗМІ.[7]

Тому головним завданням сценічного мистецтва є створення масового продукту, який задовольняє як економічні можливості, так і духовно-розважальні потреби глядачів. Важливо відзначити, що «прогнози» професіоналів не менш важливі, ніж сам процес створення продукту. Однак ринковий успіх у шоу-бізнесі можна передбачити лише за допомогою правильного та стратегічного використання маркетингових стратегій, і ці стратегії мають бути добре продумані до початку виробництва продукту.

2.2. Естрадне вокальне мистецтво України ХІ століття

Творчі особистості 90-х років продовжували свою творчу діяльність, але їх творіння вже не були такими популярними, як раніше, з'являється новий

популярний напрямок. Початок 21 століття став поштовхом до нових витворів українського естрадного вокального мистецтва, в цей час у країні відбувається становлення її політичних поглядів, революції, багато естрадних пісень набувають патріотичного характеру, оспівуються політичні рішення країни, часто в негативному світлі для правління. Також період характеризується яскравістю і різноманітністю пісенних репертуарів виконавців. Розвиваються такі виконавці, як: Т. Кароль, В. Козловський, З. Огневич, Руслана, В. Сердючка, І. Білик, а також гурти «Срябін», «Тартак», «Друга ріка», «Мері», «Бумбокс», та інші. В Україні активізувався фестивальний-конкурсний рух, радіо і телебачення, зокрема «MTV-Україна», канал «М1» та «М2» програми «Фабрика зірок», «Караоке на Майдані», «Спробуй наживо», а також, на сьогоднішній день список поповнили такі програми, як «Голос країни. Діти», «Голос країни», «Україна має талант» та інші. [8]

Мистецтво вокального виконання музики поступово та все впевненіше виходить у світове культурне середовище. Виступи трансформуються в вражаючі виконавські акти, зачаровуючи оригінальними режисерськими рішеннями, відеомонтажем та сценографією.

Українська пісня як музичний продукт стає якіснішою, і в результаті виходить на світові чарти, починається нова ера естрадного вокалу, рейтинги зростають. Таким чином, з плином часу і військовим конфліктом на території нашої країни, українська естрадна пісня еволюціонує і цілковито витісняє російський продукт з ринку українського шоу-бізнесу. Хоча до 2023 року, російські та російськомовні пісні займали передові позиції в українських музичних чартах. Введення нових мовних законів сприяло формуванню необхідного контенту та стимулювало україномовних виконавців. Це подія також відкрила можливість продемонструвати, що українська музика може бути в тренді та займати провідні позиції на світових музичних чартах, як, наприклад, пісня «Stefania» гурту «Kalush» та композиція «Шум» гурту «Go-A», яка гідно представила нашу країну на Євробаченні у 2021 році. Серйозний поштовх у популяризації української естрадної музики перед війною також було викликано

подіями Революції Гідності (2013–2014). Пасія після цих важливих подій зростає, що призвело до збільшення інтересу до української музики. У цей період також помітно збільшилося зацікавлення українців у своїй країні і культурі, вивченні ідентичності, а український фольклор отримав новий імпульс.

З точки зору жанрового вокального розмаїття, естрадна сцена 2020-2022 років продовжує перебувати під впливом іноземних виконавців (країни Європи та США). Це також впливає на виконання такої техніки, як йодль, субтони, тванг, белтинг, ретл, свисток, мікст, а також інші технічні прийоми. Тому сучасна практика творчої діяльності вимагає від естрадних співаків не лише високої виконавської майстерності, а й уміння одночасно використовувати стилі естради та джазу, володіти кращими стилями, часто змінювати вектори спрямованості.

У період 2015-2022рр. українське естрадний вокальний фонд поповнюється новими іменами, які суттєво змінюють хід розвитку музичного мистецтва нашої країни. До таких виконавців зараз можемо віднести Wellboy, М.Барських, Jerry Neil, Khayat, Альона Альона, , TheHardkiss, Монатік, Kalush та інші музиканти естради. Їхня музика дуже відрізняється від музики вищезгаданих періодів. Крім того, більшість їхніх пісень супроводжуються танцювальними номерами, а самі виконавці беруть участь у танцювальних номерах та постановці. Головна вимога сучасної естрадної пісні – видовищність. Публіка висуває все більш високі вимоги до окремих виконавців, зокрема до сценічного іміджу, виконавської техніки, майстерності тощо. Це вимагає від співаків не відставати від нових тенденцій сучасної сцени.[8]

Нового рівня досягає діяльність гуртів та сольних співаків, які започаткували діяльність у 80-90 роках ХХ століття, пісні Скрибіна набувають нового вигляду, також починає творити О.Пономаров, «Океан Ельзи». Важливими також є перемога Руслани на Євробаченні у 2004 році з піснею «Дикі танці». Пізніше, у 2016 році перемагає пісня «1944» у виконанні Джамали, яка вразила нею весь світ. Згодом, у 2022 році на Євробачення їде гурт Kalush Orchestra з піснею «Srefania», і знову доводить усьому світу, що наша пісня є однією з найкращих. Таким чином міжнародний конкурс сприяє своєрідною

платформою для поширення української творчості і розвитку естрадного мистецтва.

Сучасна естрадна пісня зараз сильно відрізняється від тієї, яку започаткували наші предки. Але вторгнення росії на нашу територію змінило погляди українців і на мистецтво. Багато співаків починають використовувати у піснях народні мотиви, просувається етно стиль. А пісні 50-80-х років 20 століття стали важливим підґрунтям для теперішніх співаків. Українську пісню часто асоціюють саме з піснями відомого композитора В. Івасюка «Пісня буде поміж нас», «Червона рута», «Я піду в далекі гори» написаними у 1970-х роках, а пісня «Чорнобривці», М. Сингаївського та В. Верменича стає одою до матері.

Отже, естрадне вокальне мистецтво справедливо посідає одне з визначних місць у світовому мистецтві, адже сучасна пісня є неповторною, чарує своїм звучанням, манерою подачі, виконавці майстерно виконують їх та творять справжнє шоу для своїх слухачів та глядачів.

Українська естрадна пісня неодноразово проявила свою виразність і потенціал у світовому масштабі, а саме у світлі цього факту дослідження висвітлює основні тенденції та напрями, які визначають розвиток її сучасного виконання. Варто відзначити, що українська естрадна музика є унікальною та неповторною, а її важливість і відмінність відзначаються її глибоким і культурним змістом.

ВИСНОВКИ

У даній курсовій роботі "Естрадний вокал: від початків до сьогодення" було здійснено глибокий аналіз історії та еволюції естрадного вокалу, розглянуто його відмінності та особливості в різні періоди часу. Дослідження охопило велику кількість аспектів, включаючи технічні та художні витoki, вплив суспільства на розвиток жанру, а також тенденції в сучасному естрадному вокалі.

Протягом історичного формування естрадного вокалу відзначалися великі події та видатні виконавці, які залишили свій вклад у світ музики. Велике значення мають і певні історичні етапи, такі як епоха великих естрадних артистів, розвиток різних музичних стилів та зміни в естетиці вокального виконання.

Також, в ході написання курсової роботи було виявлено, що естрадний вокал не тільки відображає культурні та суспільні тенденції свого часу, але і активно впливає на них, формуючи музичний пейзаж епохи. Зрозуміло, що від початків естрадного вокалу до його сучасності відбулися значущі трансформації, які визначили його сучасну унікальність та різноманіття.

У даній роботі детально розглянуто внутрішні та зовнішні чинники, які вплинули на формування естрадного вокалу, включаючи важливі аспекти, такі як технічні вміння виконавців, стилістичні та жанрові особливості, а також вплив новітніх технологій на розвиток галузі.

У контексті естрадного вокалу, важливо відзначити не лише етапи його розвитку, але й його вплив на формування музичної культури та соціокультурного простору загалом.

Початки естрадного вокалу відзначаються традиційними жанрами, такими як шансон та кабаре. Однак з часом, та із зростанням популярності, естрадний вокал ставав більш різноманітним і проникав у різні музичні жанри, включаючи поп, рок, джаз, і навіть електронну музику.

Історія естрадного вокалу нерозривно пов'язана із великими іменами виконавців, які своєю майстерністю і творчістю визначали тенденції свого часу. Великі артисти, такі як Едіт Піаф, Френк Сінатра, Елвіс Преслі, внесли невідомий

внесок у розвиток естрадного вокалу, кожен з них розкриваючи нові аспекти і можливості виконавського мистецтва.

Разом із зростанням технологічного прогресу і змінами у суспільстві, естрадний вокал перейшов на новий етап свого розвитку. Запровадження мультимедійних технологій, цифрова обробка звуку та інші інновації дозволили виконавцям створювати унікальні та експериментальні звучання, розширюючи границі традиційного вокального виконання.

Щодо естрадного вокалу в Україні-він не лише розвивався в музичному аспекті, але і впливав на соціокультурні та політичні процеси. Соціальні рухи, революції, а також емоційні події в історії знайшли відображення у вокальному мистецтві, роблячи його важливим культурним явищем.

Отже, естрадний вокал, пройшовши від початків до сьогодення, визначився як не лише музичний жанр, але й справжній культурний феномен. Його розвиток свідчить про глибокий вплив мистецтва на життя суспільства і підкреслює важливість розуміння і підтримки цього унікального музичного явища для подальшого розвитку світової культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Дрожжина Н. Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика : навч. посіб. Харків, 2019. 336 с.
URL: https://num.kharkiv.ua/share/books/підручник_Дрожжина_2020.pdf (дата звернення: 14.12.2023).
2. Самая Т. В. Вокальне мистецтво естради як чинник культурного життя України другої половини ХХ-початк ХХІ століття: Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Київ, 2017. 199 с.
URL: <https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2223/Samaya-disser.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 10.12.2023).
3. Розвиток Української естрадної вокальної музики: навч. посіб. Київ, 2017. 68 с.
4. «Під цю музику закохувалися»: VI «РетроМузФест» імені Богдана Весоловського пройшов у Києві. *Культура*.
URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/festyval-ukrayinskoho-retro-imeni-bohdana-vesolovskoho/31455449.html> (дата звернення: 13.12.2023).
5. Козицький П. О. [Біографічні відомості]. *Онлайн файл*. Ксерокопія.
URL: https://old-csam.archives.gov.ua/includes/uploads/opisy/f.359_op1.pdf (дата звернення: 14.12.2023).
6. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес. Вінниця : Нова кн., 2013. 186 с.
7. Золотий фонд української естради. URL: <http://www.uaestrada.org/spivaki/>.
8. Золота доба естради. URL: <https://slukh.media/texts/golden-age-of-ukrainian-pop-music/>.

метадані

Заголовок

Еволюція естрадного вокалу: від початків до сучасності

Автор

Новосельська С.В. Науковий керівник / Експерт

Інституція

King Danylo University

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		1
Інтервали		0
Мікропробіли		24
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		31

Обсяг знайдених подібностей

Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

25

Довжина фраз для коефіцієнта подібності 2

4758

Кількість слів

37182

Кількість символів

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	https://nakikim.edu.ua/images/Special-Science-Council/Materialy-Dysertaciy2017-Samaia/Samaya-disser.pdf	25	0.53 %
2	https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9620/1/Julai_Y_V.pdf	23	0.48 %
3	За'язок емоційної сфери з вокальною творчістю 12/11/2023 King Danylo University (King Danylo University)	22	0.46 %
4	Жанрово-стильові особливості виконання сучасної естрадної музики (на прикладі творчості Лари Фабіан).docx 12/22/2023 South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky (Бібліотека)	21	0.44 %